

Heide doet lijden

Tekst Bart de Coo, foto's Richard de Bruijn

Voor menig imker is augustus de heidemaand. Er zijn zelfs imkers die zich grotendeels toelagen op de oogst van heidehoning. Toch is de populariteit van heidehoning betrekkelijk jong: pas in de tweede helft van de negentiende eeuw wordt in Nederland heidehoning überhaupt voor consumptie geschikt geacht. Tot over de helft van die eeuw beschouwt men het vooral als wintervoer.

Die toenemende populariteit vertoont een omgekeerd evenredig verband met de omvang van het heideareaal. In de twintigste eeuw veranderde de meeste heide in industriegebied, woonwijk, bos, weide of akkerland. Daardoor kan het gebeuren dat tal van plaatsen in Nederland naar de heide vernoemd zijn, terwijl er al honderd jaar geen heide meer groeit. Het heideareaal staat bovendien onder druk, doordat het een overgangslandschap is dat onder andere door het eeuwenlange afplaggen voor de veestal in stand bleef. Nu dat al lang gestopt is, dreigt vergrassing en verbossing.

Echt populair is de heidereis met de bijen nooit geworden. Zo is het vaak een heel gedoe om de bijen tijdens de 'hondsdagen' naar de hei te vervoeren. Er gebeuren geregeld ongelukken met aanhangers, of met verschuivende kastdelen of met volken die warmlopen, om nog maar te zwijgen van dikke 'bij-

enbaarden' die soms de hele nacht aan de buitenkant van de kast hangen, waardoor het sluiten van de kasten een hachelijke onderneming kan worden. Een bezoekje aan de heide is bovendien lastig te combineren met de varroabestrijding.

Als de heidedracht een succes is geworden, als, dan wacht de volgende beproeving. Heidehoning is namelijk 'thixotrop', wat betekent dat de vloeibaarheid gaandeweg afneemt. De honing lijkt als het ware te 'geleren'. Door de honing in beweging te brengen, wordt die weer vloeibaar. Het slingeren van heidehoning is dus een crime. En o ja, als die dan eindelijk

geslingerd is, waarbij soms ontmoedigend veel honing in de cellen achterblijft, dan moet die nog door de zeef...

De kwaliteit van de heidedracht is sterk afhankelijk van regen: geen regen, geen heidehoning. Vorig jaar werd dat wel zeer duidelijk: 2019 was immers een zeer droog jaar, maar toen er in juli een paar flinke buien vielen, betekende dat zeer tegen de verwachting in bomvolle honingkamers.

"Je moet er door de modder naar toe en je moet door het stof weer terugkomen," zeggen ze wel eens. Kom ook gerust door de modder terug. Of hou het bij een fietstochtje. 🍷

De Mookerheide in augustus 2019

De Posbank in augustus 2019